

Leto 1900.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXVI. — Izdan in razposlan dne 23. maja 1900.

Vsebina: Št. 87. Ukaz o uredbi osebnih razmer poštarjev na poštних uradih I. in II. razreda.

87.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 19. maja 1900. l.

o uredbi osebnih razmer poštarjev na poštних uradih I. in II. razreda.

Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je z Najvišim sklepom z dne 17. maja 1900. l. blagovolilo najmilostliveje dovoliti, da stopijo poštarji na nedržavnih poštних uradih I. in II. razreda po imenovanju z dekretom v trajno službeno razmerje k poštному in telegrafskemu zavodu, vsled česar postanejo uradniki tega zavoda s posebnimi prednostmi in pravicami; dalje je blagovolilo najmilostliveje potrditi, da se ukrenejo vsled tega potrebne izpremembe določil o uniformovanju poštних uslužbencev na deželi, ustanovljenih na podstavi Najvišega sklepa z dne 4. januarja 1891. l.

Na podstavi tega Najvišega sklepa se ukazuje naslednje:

Člen I.

Osebnostne razmere poštarjev na poštних uradih I. in II. razreda se urejujejo z „Normalnimi določili o službenih in plačilnih razmerah poštarjev“, razglašenimi v naslednjem.

V oznamenilu „poštarji“ („poštni ekspedienti“ „poštni odpravniki (ekspeditorji)“) je pri tem

razumeti tudi ženske uslužbenke teh vrst, ako se gledé tega ne določi kaj drugega.

Prav tako naj se gledé „poštних uradov“ ukrepanja določila nanašajo tudi na take službe, združene s telegrafsko, oziroma telefonsko službo.

Člen II.

Normalna določila urejujejo službene in plačilne razmere poštarjev zgolj v toliko, kolikor gre za izvrševanje uradne službe (vštevši z ukazom z dne 8. decembra 1899. l. št. 58102 (pošt. in tel. uk. št. 128) urejeno oskrbo služabniških opravil, in pa eventualno službo spremljanja voženj). Ako je poštarjem sedaj izročena oskrba poštних voženj (poštna hlevska služba) ali se jim izroči v bodoče, je gledé tega med poštним in telegrafskim zavodom ter med poštarjem obstoječe razmerje presoditi po določenih dotične službene pogodbe.

Člen III.

Normalna določila ne veljajo za dedne poštarje.

Vse odredbe o odmeri plačil, uradnih poprečnin, manipulacijskih pripomočkov ter prispevkov za najemnino, in pa o rešitvi, upravi in zopetni namestitvi dednih služb se pridržujejo odloku trgovinskega ministrstva.

Člen IV.

Prav tako ne veljajo normalna določila:

- a) za poštarje, ki imajo kako nedopustno postransko opravilo (§. 20);
- b) za poštarje, ki ne morejo ali nočejo službe osebno opravljati; in
- c) za juristične osebe, ki so imetniki poštних uradov I. ali II. razreda.

Pod lit. a) in b) omenjeni, na poštних uradih I. ali II. razreda postavljeni poštarji ostanejo za sedaj v svojem sedanjem pogodbenem razmerju in užitku po tem ustanovljenih uradnih prejemkov; ako se opustivši nedopustno postransko opravilo odločijo za poklic poštarja, oziroma se z dokazom svoje službene sposobnosti zglasijo, da nastopijo osebno oskrbo službe, potem se dodatno uvrsté v stalež poštarjev.

Pod lit. c) omenjenim jurističnim osebam je poštno (in telegrafsko) službo polletno odpovedati najdalje do 31. dne decembra 1904. l.

Člen V.

Sedaj za kak poštni urad III. razreda postavljeni imetniki, ki so na podstavi določil §. 3 v pouku o službi poštnega odpravljanja po cestah (ukaz z dne 30. junija 1884. l., št. 7061 [pošt. in tel. uk. št. 42]) upravičeni imeti naslov „poštar“, obdržé svoj naslov *ad personam*, pa ostanejo v svojem sedanjem pogodbenem službenem razmerju do poštne in telegrafskega zavoda.

Ako so naredili preskušnjo za odpravnika, se jim varuje pravica prositi za kako mesto poštarja II. razreda.

Tudi sedanji imetniki uradov s poštними hlevi obdržé *ad personam* naslov „poštarja“.

Člen VI.

I. Za ovedbo redu za prvo uvrstitev poštarjev v stalež, ki ga je ustanoviti po §. 10 normalnih določil, so merodajne nastopne okolnosti, in to v navedenem redu:

1. Razred in stopinja urada, čigar načelnik je dotični poštar, tako da je v okraju vsakega poštne in telegrafskega ravnateljstva najprej na čelo vrste postaviti vse imetnike poštних uradov I. razreda, 1. stopinje (privzemši, dokler se drugače ne ukrene, poštarje, ki po členih III in IV ne pridejo v pošte), za njimi je uvrstiti po istem merilu imetnike poštних uradov I. razreda, 2. stopinje itd.;

imetniki poštних uradov II. razreda. 2. stopinje pridejo nazadnje.

V vsaki stopinji je potem za medsebojno vrstitev poštarjev, ki pripadajo tej stopinji, merodajna:

2. doba službenega časa v lastnosti poštarja (poštne ekspedijenta); ako se dvomi,

3. doba vsega poštne službenega časa (računaje od tedaj, ko se je naredila preskušnja za odpravnika); končno, ako bi tudi to bilo enako,

4. višina sedanje skupne plače.

II. Pri tem dobljenega redu se je natančno držati ob prvi uvrstitvi poštarjev v mesta, ustanovljena po §. 10 normalnih določil v posameznih razredih, oziroma stopinjah staleža poštarjev. Imetnikov poštних uradov I. in II. razreda, ki po določilih členov III in IV ne pridejo v pošte, pa ni istinito uvrstiti v stalež, in mesta, ki pridejo na te imetnike pošt, naj za sedaj ostanejo prazna v dotičnem razredu, stopinji in činovni številki.

Mesta v staležu, ki ostanejo po določilih t. II začasno prazna, je polagoma napolniti ali z dodatno uvrstitvijo imetnikov poštних uradov I. in II. razreda (člen IV lit. a) in b)), ki prvotno niso prišli v pošte, ali po merilu, po katerem stalno odpadejo taki imetniki (člen IV, lit. a) do c)).

Člen VII.

Poštarji, ki so se uvrstili v stalež na podstavi člena VI, dobé, ako so s 1. dnem januarja 1900. l. dovršili čez 25, oziroma 30, 35 ali 40 službenih let kakor poštarji (poštni ekspedijenti), počenši s tem časom 100, oziroma 200, 300 ali 400 K letne osebne doklade.

Te osebne doklade je odvzeti po tem, ako se dobi večja plača (starostna doklada).

Člen VIII.

I. Poštarji, ki dobivajo sedaj plače za poštno (telegrafsko in telefonsko) službo skupaj več, nego bi po normalnih določilih (§. 3) dobivali plačil prištevši osebno doklado, ki pride eventualno po členu VII, dobé razliko obeh zneskov za dopolnilno doklado, katero je po tem, kakor se dobi večja plača (starostna doklada) zmanjšati, oziroma povsem odvzeti.

II. Ako je nadalje uradna poprečnina kakega poštne urada, ki pride na podstavi normalnih določil, manjša nego znesek sedanje uradne poprečnine z eventualnim prispevkom za najemnino vred, je določiti novo uradno poprečnino (eventualno odvezemši dosedanji prispevek za najemnino) v višini

dosedanje uradne poprečnine (eventualno dosedanje uradne poprečnine prištevši prispevek za najemnino). Ta izjemna viša odmera pa ima veljavo samo za dotičnega sedanjega poštarja, kakor dolgo ostane na istem uradu.

Člen IX.

Oproščeni, da jim ni treba delati v §. 15 normalnih določil omenjene preskušnje za poštarja, so:

1. Poštariji, ki so prestali prometno preskušnjo z vsaj zadostnim uspehom;
2. poštariji, ki se ob prvi uvrstitvi uvrste v I. razred staleža poštarjev;
3. poštariji, ki so ob prvi uvrstitvi uvrste v II. razred staleža poštarjev, ako so ob času prve uvrstitve dovršili že triletni službeni čas v lastnosti poštarjev (poštних ekspedijentov).

Člen X.

Dovoljevati dopuste poštarjem do dobe štirih tednov, oziroma ako plača prosilec dopusta stroške za nadomeščanje, do dobe treh mesecev je v področju poštne in telegrafskega ravnateljstva.

Pristojnost poštних in telegrafskih ravnateljev glede premeščanja (menjave služb) poštarjev se ravna po pravilih, veljajočih v tem oziru glede nižjih prometnih uradnikov.

Člen XI.

V §§. 21, oziroma 18 normalnih določil omenjeni paragrafi službenega reda iz leta 1852., oziroma uradnega pouka za c. kr. upravnike poštних uradov, so kakor priloga 1. oziroma 2 tiskani po normalnih določilih.

Člen XII.

Gledé ravnanja s službenimi varščinami, posebno gledé časa in načina položbe varščine naj v obče primerno veljajo določila „pouka o ravnanju z varščinami pri c. kr. poštних ravnateljstvih in blagajnicah poštних ravnateljev“ (ukaz z dne 21. januarja 1883. l., št. 40118/82 [pošt. in tel. uk. 29 iz l. 1883.]) in določila pozneje gledé tega izdanih predpisov.

Poštним in telegrafskim ravnateljstvom gledé položbe službene varščine v obrokih, oziroma gledé

dopolnila službene varščine dano pooblastilo se razširja tudi na poštarje z merilom, da morajo vsaj polovico službene varščine imeti takoj ugotovljeno.

Poštariji, katerim je poleg uradne službe izročena ali se izroči tudi služba poštних hlevov, oziroma oskrba poštних voženj, jamčijo s svojimi službenimi varščinami tudi za obveznosti, izvirajoče iz te službene stroke. V teh primerih je varščino vselej popolnoma položiti.

Člen XIII.

Dosedanja določila o pravici poštarjev in poštних ekspedijentov nositi službeno uniformo, in pa predpis o uniformi (ukaz z dne 17. februarja 1891. l., št. 774 [pošt. in tel. uk. št. 17]) se razveljavljajo z merilom, da

1. v II. razred staležu uvrščeni poštariji, ki so bili doslej upravičeni nositi dve rožiči za znamenje odlike, smejo ta znamenja odlike obdržati tudi v bodoče, in da je

2. poštarjem, ki se niso vzprejeli v stalež poštarjev, in pa poštним ekspedijentom, ki imajo sedaj pravico nositi uniformo, dovoljeno to uniformo nositi v službi tudi v bodoče.

Posebni predpisi gledé posebne slovesne monture, priznane dednim poštarjem in imetnikom poštних hlevov, se s tem ne izpreminjajo.

Člen XIV.

Normalna določila naj stopijo v obče v vsakem okraju ravnateljstva v veljavo, ko se je istinito ustanovil stalež poštarjev, vendar

1. gledé izmere plač in uradnih poprečnin s 1. dnem januarja 1900. l. in

2. gledé pristojbin za ponočno službo s 1. dnem julija 1900. l.

V istih časih izgube svojo veljavo „normalnim določilom“ nasprotujoča določila normalnega ukaza z dne 20. junija 1873. l., št. 19664 (pošt. in tel. uk. št. 25), potem „pouka o službi odpravljanja pošte po cestah“ (ukaz z dne 30. junija 1884. l., št. 7061 [pošt. in tel. uk. št. 42]) in pa drugih ukazov, predpisov in razpisov, kolikor zadevajo v normalnih določilih urejene stvari.

Normalna določila

o službenih in plačilnih razmerah poštarijev.

§. 1.

1. Poštariji so samostojni in odgovorni načelniki poštinih uradov I. in II. razreda. Gledé izvršujoče službe so neposredno podrejeni dotičnim poštanim in telegrafskim ravnateljstvom in njihova dolžnost je opravljati uradno službo po obče veljajočih predpisih in po posebnih napotilih, izdanih od poštne in telegrafskega ravnateljstva za urad, za katerega so postavljeni.

Poštariji se imenujejo z dekretom. Z namestitvijo stopi imenovanec v trajno službeno razmerje k poštne in telegrafskemu zavodu, ki se more razvezati samo s pogoji, ustanovljenimi v tem ukazu (§§. 36 do 39). Poštariji so uradniki poštne in telegrafskega zavoda, katerim so podeljene v normalnih določilih navedene prednosti in pravice.

§. 2.

Dohodki poštarijev so deloma redni, deloma zredni (postranski dohodki).

K rednim dohodkom spadajo:

1. Plača;
2. uradna poprečnina;
3. manipulacijski pripomočki; v tem oziru so posebni predpisi;
4. Poprečnine za služabnike (po določilih ukaza z dne 8. decembra 1899. l., št. 58102 [pošt. in tel. uk. št. 128]);
5. /starostne doklade.

K izrednim dohodkom pa spadajo:

6. Potnine (po določilih §. 18 v ukazu z dne 8. decembra 1899. l., št. 58102 [pošt. in tel. uk. št. 128]);

7. pristojbine za ponočno službo in

8. Vozne spremstvene poprečnine za spremstvo pošte v železniških vlakih ali za oskrbo železnične poštne službe po poštariju, oziroma po poštne odpravniku oziraje se na razmere, ki so pri tem merodajne.

§. 3.

Plača je nagrada poštarijem za njihovo osebno službovanje v opravljanju in vodstvu uradne službe.

Višina plače se ravna po vrstitvi poštarijev v staležu in znaša:

za II. razred staleža poštarijev	
v 2. stopinji	1.400 K
„ 1. „	1.600 „ in
za I. razred staleža poštarijev	
v 4. stopinji	1.800 K
„ 3. „	2.000 „
„ 2. „	2.200 „
„ 1. „	2.400 „

§. 4.

Uradna poprečnina služi:

1. za plačilo najemnine za uradne prostore;

2. za nabavo in dodatno nabavo opravnih predmetov, v kolikor se ne pripravijo uradoma:

3. v poplačilo stroškov za kurjavo in razsvetljavo uradnih prostorov in drugih stroškov, ki so v zvezi z vodstvom uradnih opravil.

§. 5.

Uradna poprečnina se odmerja vsakikrat po razdelitvi poštnega urada v razrede, ustanovljeni na podstavi določil §§. 16 do 20 v ukazu z dne 30. novembra 1899. l. št. 62885 (poštn. in tel. uk. št. 124) in naj znaša:

Za poštne urade	v okrajih poštnega in telegrafskega ravnateljstva Brno, Praga in Dunaj	v okrajih drugih ravnateljstev
	k r o n	
II. razreda, 2. stopinje	400	360
„ 1. „	500	450
I. „ 4. „	600	540
„ 3. „	720	660
„ 2. „	840	780
„ 1. „	960	900

Pripadni rok za izplačilo uradnih poprečin, ki jih je drugače odmeriti vsled izpremembe v razredni razdelitvi, bodi čas, od katerega stopi izprememba v razredni razdelitvi v veljavo, torej praviloma 1. dan januarja dobi uravnave sledečega leta; ako se v kaki uravnalni dobi kak urad na novo ustanovi (§. 19, oziroma 20 v ukazu z dne 30. novembra 1899. l., št. 62885 [poštn. in tel. uk. št. 124], dan otvoritve urada.

Izpremembe, ki so nastale vsled uravnave razredne razdelitve v izmeri uradnih poprečin poštne uradov I. in II. razreda, je po preteku vsake uravnalne dobe v izkazu naznaniti trgovinskemu ministru.

§. 6.

Za poštne urade, na katerih znaša število delovnih enot, ki spadajo pod št. 13 do 18 v §. 3 ukaza z dne 30. novembra 1899. l., št. 62885 [poštn. in tel. uk. št. 124], vsaj 25, oziroma

50 odstotkov izkazane letne vsote delovnih enot, se odmeri uradna poprečnina vsakikrat za 25, oziroma 50 odstotkov više.

Za poštne urade pa, katerim se pripravi uradni prostor uradoma brezplačno, se daje samo polovica normalne uradne poprečnine. Poštna in telegrafska ravnateljstva se lahko v tem oziru pooblašajo, da za tiste nedržavne poštne urade, ki so na sedežu državnih poštne in telegrafskih uradov, uradoma najmejo uradne prostore. To določilo obvelja lahko tudi za druge poštne urade, za katere pridejo stroški za najem uradnih prostorov neprimerno visoko.

§. 7.

Plačo za poštarja imenovanega poštnega odpravnika je nakazati v izplačilo od 1. dne meseca, ki sledi dnevu imenovanja.

Gledé nakaza viših plač poštarjem, ki so že v staležu, se zavrača na §. 11.

Prejemanje plače (starostne doklade) neha, ako izstopi kdo iz službe, s koncem meseca, v katerem izstopi na kakršenkoli način.

Uradne poprečnine je imeti pripravljene za izplačilo *pro rata temporis*; pri tem je računati mesec poprečno s 30 dnevi.

§. 8.

Poštarji, ki stojé v prvi plačilni stopinji II. razreda, imajo po vsakih petih službenih letih, ki so jih dovršili na tej stopinji pravico do starostnih dokladov v izmeri po 100 K; prav tako se dovoljujejo poštarjem, ki so v 1. plačilni stopinji I. razreda, čez vsakih pet službenih let, ki so jih dovršili v tej stopinji, starostne doklade v izmeri po 200 K.

Starostne doklade ne smejo v skupnem znesku v II. razredu presegati 300 K, v I. razredu ne 400 K in jih je ustaviti, ako se dobi viša plača.

§. 9.

Služba, ki jo je opraviti v času med 10. uro zvečer in 5. uro zjutraj in jo opravlja poštar ali kak poštni odpravnik, daje pravico do prejema posebne pristojbine za ponočno službo.

Za odmero pristojbine za ponočno službo je odločilno, ali traja ponočna služba 1. do 30 minut, ali 2. do dve uri, ali 3. dalje nego dve uri.

Pristojbina za vsako res opravljeno ponočno službo znaša v primeru 1:25 h, v primeru 2:50 h, v primeru 3:1 K. Te pristojbine se odmerjajo za vsak posamezen primer posebej, toda z merilom, da skupna pristojbina za eno noč in za enega uslužbenca ne sme presegati 1 K.

Pristojbine za ponočno službo, ki so se na posameznih poštah uradih po odredbi, ukrenjeni od nadrejenega poštnega in telegrafskega ravnateljstva glede uredbe in dobe ponočne službe, res zaslužile, je na koncu vsakega tedna izplačati na podstavi izkaza, potrjenega od posameznih percipientov, in primerno zaračunati.

§. 10.

Na poštah uradih I. in II. razreda nastavljeni poštarji tvorijo v okraju vsakega poštnega in telegrafskega ravnateljstva poseben stalež, in sicer je vsakikrat smatrati toliko poštarstev mest za sistemizovana po staležu, kolikor ustreza skupnemu številu nedržavnih poštah uradov I. in II. razreda, ki so v okraju. Ta stalež poštarjev se deli v dva razreda; pri tem odgovarja število za II., oziroma I. razred staleža sistemizovanih mest vsakokratnemu efektivnemu stanju poštah uradov II., oziroma I. razreda.

II. razred staleža obsega dve stopinji, na kateri je enakomerno razdeliti skupno število sistemizovanih mest (z eventualnim prebitkom v nižjo stopinjo).

I. razred se deli v štiri stopinje. Število mest, ki pridejo na posamezne stopinje tega razreda, ustani vsakikrat posebej trgovinsko ministrstvo.

§. 11.

Da se nadomestijo prazna mesta, ki se pokažejo tekom leta v posameznih stopinjah I. razreda, in pa v 1. stopinji II. razreda poštarstev staleža vsled izstopa posameznih poštarjev (§. 36), potem da se izenačijo premikanja v dolžnih stanih posameznih stopinj, ako se morejo taka premikanja dogoditi ali med letom vsled stalne uvrstitve novo ustanovljenega poštnega urada, ali po preteku triletne uravnalne dobe vsled izpremembe razredne razdelitve, je v okraju vsakega poštnega in telegrafskega ravnateljstva polletno, in to 1. dne januarja in 1. dne julija vsakega leta urediti stalež poštarjev tako, da je poštarjem, katere je po tem z imenovanjem ali s postopno povišbo (§. 13) uvrstiti v višji razred, oziroma višjo stopinjo, višjo plačo v izplačilo nakazati od 1. dne januarja, oziroma 1. dne julija,

izbrisavši dosedanje plače s koncem decembra, oziroma junija.

Uravnave staleža je dati v podstavo sistemizovane in resnične osebnostne stane v posameznih razredih in stopinjah, kakor so bili 15. dne decembra, oziroma 15. dne junija pred uravnavo.

Prazna mesta, ki se pokažejo vsled uravnave staleža v 2. stopinji II. razreda poštarstev staleža, je napolniti imenovaje primerno število poštah odpravnikov, ki so upravičeni prositi (§. 12), in to od primera do primera po potrebi in po skupnem pomankljaju v poštarstev staležu.

§. 12.

Za mesta poštarjev prositi so upravičeni:

Za mesta v I. razredu staleža poštarji II. staleževga razreda moškega spola, ki so z uspehom naredili preskušnjo za poštarja; za mesta v II. razredu staleža poštni odpravniki.

Za poštno ekspedijente na poštah uradih III. razreda postavljeni poštni odpravniki ne izgubé pravice prositi za mesta poštarjev.

§. 13.

Prazna mesta poštarjev v 2. stopinji II. razreda v staležu se oddajajo, in pa iz II. razreda v I. razred poštarstev staleža se prestopa potom imenovanja; poštarji se pomaknejo v višjo stopinjo istega razreda po postopni povišbi.

I. Imenuje se na podstavi prejšnje prošnje. Pri tem naj veljajo naslednja določila:

1. Ako gre za imenovanja v 4. stopinjo I. razreda, morajo poštna in telegrafska ravnateljstva najdalje do 1. dne decembra, oziroma 1. dne junija vsakega leta število mest, ki jih je oddati, in to, kolikor je to možno, naznanivši službene kraje, ki pridejo najprej v poštev, z razglasom v okrožnem ukazniku ali na kak drug pripraven način naznani prošnikom svojega okraja, ki so upravičeni prositi; pri tem je kakor končni rok za vlaganje prošnje določiti 15. dan decembra, oziroma 15. dan junija.

2. V 2. stopinji II. razreda izpraznjena mesta je vsakikrat po potrebi v poštnem in telegrafskem ukazniku (in eventualno tudi v okrožnem ukazniku) razglasiti v razpis službe z primernim rokom za prošnjo (tri do šest tednov); pri tem je, ako možno, tudi posebno oznameniti službene kraje, ki pridejo, kakor je pričakovati, v poštev.

3. Izbirajmed več prosilci, ki so vsi upravičeni prositi, naj poštna in telegrafska ravnateljstva sicer v obče ravnajo po razmerju vrstitve, ne gledé na to pa se naj osobito na naslednje okólnosti posebno ozirajo:

- a) na posebno odlično službovanje;
- b) na boljše cenilo strokovnih preskušenj;
- c) na višo šolsko izobrazbo.

Še ne izbrisana disciplinarna kazen izključuje imenovanje.

II. Postopno povišanje se vrši brez prejšnje prošnje po vrstitvi v staležu. Pri tem pa je tiste preiti, ki so bili s pravnomočno razsodbo disciplinarne komisije kaznovani s tem, da se jim je odvzelo postopno povišanje, po določilih te razsodbe.

§. 14.

Načelo sicer bodi, da je poštarje I. razreda porabljeni praviloma na poštah uradih I. razreda in poštarje II. razreda praviloma na poštah uradih II. razreda. Vendar se poštanim in telegrafskim ravnateljstvom pridržuje, izjemoma pustiti poštarje, tudi ako so se povišali v I. razred, na poštah uradu II. razreda, ki so ga vodili doslej, ali poštarje II. razreda, ki so upravičeni prositi, porabljeni na poštah uradih I. razreda.

Ako pride kak poštni urad I. ali II. razreda vsled uravnave razredne razdelitve nazaj v III. razred in ako gre, kakor je pričakovati, samo za mimogredočo prikazen, imajo poštna in telegrafska ravnateljstva oblast dotičnega poštarja pustiti na tem uradu z njegovim naslovom, s plačo in vrstivjo v staležu in ga za dobo tega stanja *extra statum* zapisanega imeti; uradno poprečnino pa je nakazati po izmeri, ustanovljeni za drugo stopinjo II. razreda.

Ako pa je sklepati iz okólnosti, da ostane dotični poštni urad trajno v III. razredu, tedaj je poštarja uradoma premestiti h kakemu poštah uradu I. ali II. razreda, in to ako možno, k poštah uradu tistega razreda, kateremu je pripadal poštni urad, ki je prišel nazaj v III. razred.

§. 15.

Določila o preskušnji za poštarja, ki je predpisana, da se dobi mesto v I. razredu poštarkega staleža, se pridržujejo posebnemu ukazu.

§. 16.

Poštarji morajo, ko so imenovani, opraviti službeno prisego v roke organa, ki ga v to določi poštno in telegrafsko ravnateljstvo; ko se povišajo v I. razred staleža, jih je zgolj opomniti na to prisego.

§. 17.

Poštarji so dolžni položiti službeno varščino, ki služi v ugotovitev obveznosti, ki nastanejo iz njihovega službenega razmerja proti poštah in telegrafskemu zavodu.

Póložnik varščine daje poštah in telegrafskemu zavodu pravico si iz nje izplačati vse terjatve, ki nastanejo iz službenega razmerja (vštevši terjatve iz predplačil plače) brez nadaljnega sodnega postopka ali razsodbe (§. 46).

Službeno varščino je posvetiti kakor varščino „za sedanjost in vsako bodočo službo, ki je v zvezi s položbo varščine“.

Varščina znaša za poštarje II. razreda 800 K. za poštarje I. razreda 1200 K.

§. 18.

Poštarji so odgovorni in jamčijo, da se bodo natančno ravnali po službenih predpisih in navodilih. Dolžni so po obstoječih službenih predpisih osebno opravljati uradno službo, in pa voditi in nadzorovati službo, kolikor jo oskrbujejo pomožni organi.

V prvi vrsti so dolžni osebno voditi blagajniška opravila.

Poštarji imajo pravico se brez dovolila nadrejenega poštah in telegrafskega ravnateljstva odstraniti od urada za tri dni, ako se je poskrbelo, da se služba opravlja brez pritožbe.

Dokler se ne izda poseben službeni pouk, naj za poštarje (in pa za poštne odpravnike, katerim je izročena uprava poštah uradov) v ostalem zmislu primerno veljajo določila §§. 3, 4, 6, 11, 12, 13, 16 in 21 uradnega pouka za c. kr. upravnike poštah uradov, razglašenega z razpisom trgovinskega ministrstva z dne 14. februarja 1851. l., št. 657, uk. št. 24.

§. 19.

Poštarji smejo na poštah uradih II. razreda, ako niso dolžni imeti stalno preskušeno pomožno moč, pod svojim vodstvom, s poročstvom in odgovornostjo porabljeni za pomočnike (poštne pomoč-

nike) moške ali ženske osebe, ki pripadajo gospodarstvu, ki so vredne zaupanja in so popolnoma dovršile vsaj ljudsko šolo.

Poštni pomočnik, ki se misli rabiti, naj se naznani nadrejenemu poštному in telegrafskemu ravnateljstvu, ki ima pravico iz tehtnih razlogov prepo-vedati njega porabo.

Poštni pomočnike je rabiti navadno na račun poštarja. Ako pa je na kakem poštнем uradu II. razreda res potreba privzeti pomožno moč, ne da bi bilo treba imeti stalno preskušeno pomožno moč (poštnege odpravnik), se lahko dotičnim poštarjem dovolijo manipulacijski pripomočki v največji iz-meri 500 K.

§. 20.

Poštarji ne smejo opravljati nikakega postranskega posla, ali se posvetiti kakamu podjetju ali se ga udeležiti, ki

1. more po svoji lastnosti ali z ozirom na službo utemeljiti domnevo kake pristranosti v izvrševanju službe, ali

2. nasprotuje dostojnosti ali zunanji časti poštarja, ali

3. zahteva čas poštarja na škodo natančnemu izpolnjevanju njegovega poklica.

O pripustnosti kakega postranskega opravila odloča poštно in telegrafsko ravnateljstvo, pustivši rekurz na trgovinsko ministrstvo.

Ako sprejme kdo mandate v javne zastope mora to pravočasno naznaniti poštному in telegrafskemu ravnateljstvu.

§. 21.

Določila §§. 14, 15, 16, 17 in 18 z razpisom trgovinskega ministrstva z dne 16. decembra 1852. l., št. 2649 (poštн. in tel. uk. št. 100) razglašenege službenega reda za uradnike in sluge, podrejene III. odseku trgovinskega ministrstva, veljajo tudi za poštarje.

§. 22.

Poštarice, katerim se je dovolilo ostati v službi tudi potem, ko so se omožile (§. 36, št. 2), so dolžne pred možitvijo predložiti sodnijsko ali po notarju poverjeno izjavo svojega ženina o tem, da je zvedel za vsebino normalnih določil in da je zadovoljen, da njegova bodoča soproga nadaljuje svoje službeno razmerje po pravilih, ki so ustanovljena

v normalnih določilih ali v predpisih, ki stopijo eventualno na njih mesto.

Omožene poštnе odpravnice, ki prosijo v zmislu §. 12 za kako mesto poštarja, na svoji prošnji priložijo izjavo svojega moža, ustrezajočo spredaj stoječim določilom.

§. 23.

Ne gledé na primere, oznamenjene v §. 18, tretjem odstavku, in v §. 20, zadnjem odstavku, nadalje na službeno odsotnost, zavisno s poklicom na orožno vajo ali s prav dokazano boleznijo, se ne sme noben poštar brez dovolitve posebnega dopusta odtegniti izvrševanju službenih dolžnosti.

Stroške kake vsled dovolitve dopusta potrebne nadomestitve mora plačati poštar sam. Ta obveznost pa odpade, ako je kdo prosil za dopust, da si popravi oslabele zdravje ali da oskrbi nujne rodbinske stvari, in ako dopust ne traja dalje nego štiri tedne.

§. 24.

O vsaki odsotnosti od službe je službeno sporočiti poštному in telegrafskemu ravnateljstvu. Poročilo se sme opustiti, ako je v primeru odsotnosti od službe, provzročene vsled bolezni, poskrbljeno, da se služba nadaljuje brez pritožbe, in ako odsotnost ne presega dobe osem dni.

Ako traja z boleznijo zavisna odsotnost od službe čez osem dni, mora poštar predložiti zdravniško spričevalo; da se predloži zdravniško spričevalo, pa se lahko zahteva tudi za krajše trajajoče odsotnosti od službe.

§. 25.

Vsako ne po spredaj stoječih določilih opravičeno odsotnost od službe je kaznovati za službeni pregrešek.

§. 26.

Poštarji dobivajo v slučaju odsotnosti od službe, opravičene po spredaj stoječih določilih (§§. 18, 20, 23 do 25) nepretrgoma svojo službeno plačo.

§. 27.

Poštarji so dolžni, naznanivši svojo vsakokratno letno plačo, pripadati pokojninskemu društvu poštних uslužbencev na deželi, po čigar pravilih je presoditi njihove pravice do pokojnine.

§. 28.

Trgovinski minister lahko posebno zaslužne poštarje I. staleževega razreda imenuje za više poštarje *ad personam*. To imenovanje pa nima nikakega vpliva na službeno vrstitev in na izmero dohodkov.

§. 29.

Poštarji moškega spola imajo pravico nositi z ukazom vsega ministrstva z dne 20. oktobra 1889. l. (drž. zak. št. 176) (poštn. in tel. uk. št. 93) za IV. vrsto pravih državnih uradnikov predpisano službeno obleko z razliko, da je namesto zlatih žnoric na ramah na službeni suknji namestiti zaklope na ramah enako kakor zaklope na ramah, uvedene z ukazom trgovinskega ministrstva z dne 30. septembra 1891. l. (drž. zak. št. 149) za uradnike šestega do osmega razreda uniform v železniški službi. V razlikovanje je porabiti za više poštarje po 3 zlate rožice, za poštarje I. staleževega razreda po dve in za poštarje II. staleževega razreda po eno zlato rožico na ramnih zaklopih. Te ramne zaklope je nositi tudi na plašču uniforme.

Poštarji imajo vrhu tega pravico v notranji uradni službi po določenih točke III. v ukazu z dne 3. septembra 1890. l., št. 1778/T. m. (poštn. in tel. uk. št. 93) nositi z ukazom z dne 1. septembra 1890. l., št. 1778/T. m. (poštn. in tel. uk. št. 85) uvedeno uniformsko bluzo z razliko, da je razlikovalna znamenja v zgoraj povedanem številu napraviti iz srebra namesto iz zlata.

Poštarice imajo pravico nositi spredaj omejeno uniformsko bluzo v notranji uradni službi, in to z razlikovalnimi znamenji, primernimi njihovi službi. Bluzo naj okoli pasa drži črn usnjen pas, ki se zapira s cesarskim orlom iz bele kovine. Nositi druge dele uniforme poštarice nimajo pravice.

§. 30.

Poštna in telegrafska ravnateljstva so pooblašena dovoliti poštarjem z uveti, obstoječimi za dovolitev predplačil za prave državne uradnike, brezobrestna predplačila do največjega zneska trimesečne plače proti vračilu v najdalje 20 mesečnih obrokih.

§. 31.

Poštarji moškega spola se lahko, ako se poštni urad, čigar načelniki so, podržavi, imenujejo za poštne oficijale, opustivši prometno preskušnjo.

Ne gledé na to se lahko poštarji prevzamejo v stan poštних asistentov, ako so dani splošni uveti.

§. 32.

Poštarji se lahko premestijo na kak drug poštni urad I. ali II. razreda svojega dosedanjega ali kakega drugega okraja ravnateljstva. Premestijo se lahko na zaprosilo, uradoma ali kazensko.

Zoper premestitev uradoma je poštarjem dovoljen rekurz na trgovinsko ministrstvo, katerega je vpadati služabno v osmih dneh; ta rekurz ima odločivo moč.

Premestitev kakega poštarja na kak poštni urad III. razreda se more izreči samo disciplinarno za kazen.

Poštarjem se sme dovoliti dogovorno zaprošena medsebojna zamena službe.

Ob premestitvi, ki se zgodi na zaprosilo (zamena službe), in pa ob kazenski premestitvi mora poštar iz svojega plačati stroške selitve.

Isto velja gledé premestitve na kak poštni urad I. razreda, ki se je odredila o priliki povišanja kakega poštarja v I. staležev razred.

Uradoma premeščeni poštarji imajo pravico:

- a) do povračila stroškov za vožnjo po železnici ali na parniku za prostore II. razreda, in pa do dovolitve pristojbine za vožnje na postaje in od postaj v poprečnem znesku 1 K za vsako vožnjo;
- b) na progah, na katerih se ne more priti niti po železnici niti s parnikom, do stalnega povračila 36 h za kilometer pota v plačilo voznih stroškov;
- c) za vsak dan brezpogojno potrebnega potovanja do dnevščin, in to poštarji I. staležnega razreda v izmeri 7 K, poštarji II. staležnega razreda v izmeri 6 K;
- d) do prispevka k stroškom selitve, katerega je odmeriti za oženjene ali vdovele poštarje, ki imajo več nego dva otroka v svoji oskrbi, s trojnim zneskom enega mesečnega obroka plače; za oženjene poštarje, potem za take vdovele poštarje, ki imajo vsaj enega otroka v svoji oskrbi, z dvojnimi zneskom; končno za samske ali vdovele poštarje brez otrok z enovitim zneskom.

§. 33.

Poštni urad I. ali II. razreda je upravljati:

1. Ako mora poštar

a) iti, da opravi svojo vojaško prezentno službo ali

b) na obdobje orožne vaje;

2. ako se poštar izvoli v kak javen zastop, za dobo s tem provzročene odsotnosti poštarja od službenega kraja;

3. ako je kak poštar

a) povsem oviran v opravljanju svojih službenih dolžnosti po bolezni, trajajoči dalje nego osem dni, ali

b) vsled dovoljenega mu dopusta;

4. ako se kak poštar začasno odstavi;

5. ako so poštni uradi prazni, dokler se zopet namestijo.

Razen tega se pridružuje poštnim in telegrafskim ravnateljstvom, ako nastopijo nepravilne prometne razmere na kakem nedržavnem poštnem uradu iz obratotehniških vzrokov odrediti vodstvo urada po prometnem uradniku, ki je vsaj v X. činovnem razredu. Dokler traja ta odredba, je dotični poštar podrejen postavljenemu voditelju poštnega urada. Poštna in telegrafska ravnateljstva smejo v takih primerih dotičnemu poštnemu uradu odkazati tudi še druge pomožne sile. V izmeri in užitku prejemkov poštarja se v takih primerih nič ne izpremeni in stroški, ki nastanejo iz državnega vodstva urada, gredó na račun poštne in telegrafskega zavoda.

§. 34.

Z upravo preidejo v obče oblasti, ki gredó poštarju iz njegovih službenih ozirov, na upravnika, ki ga je postavilo pošno in telegrafsko ravnateljstvo, kolikor zahtevajo to okolnosti posameznega primera.

Zlasti v primeru, navedenem v §. 33, točki 4, se odvzame za dobo uprave poštarju oblast opravljati katere koli službene odredbe ali opravila z ozirom na oskrbo službe na upravljanem poštnem uradu. Upravnik pa mora gledé razpolaganja s pomožnimi organi, razveljave ž njimi obstoječega služ-

benega razmerja, vzprejema novih pomožnih organov, nadalje gledé razpolaganja s pisarniškimi opravnimi stvarmi in potrebščinami, in pa z uradnimi prostori ravnati v porazumu s poštarjem; ako bi poštar ugovarjal, naj se upravnik, aki ni nevarno odlagati, zarad razsodbe obrne na pošno in telegrafsko ravnateljstvo.

Poštar ima v primerih, navedenih v §. 33, pod 1 do 3, pravico gledé osebe poštnega upravnika kaj predlagati, poštna in telegrafska ravnateljstva pa niso vezana na ta predlog.

§. 35.

Gledé ravnanja s prejemki in pristojbinami v primerih uprave, navedenih v §. 33 pod 1 do 5, naj veljajo naslednja pravila:

1. Prejemki, ki so brezpogojno odvisni od ujeta osebne oskrbe službe (§. 2, št. 7), so poštarju odtegnjeni in preidejo na tiste organe, ki opravljajo dotične službe;

2. plačo (starostno doklado) je, ne gledé na primer, v katerem je kak poštni urad izpraznjen (§. 33, št. 5), ustaviti samo, kadar gre poštar, da opravi vojaško prezentno službo, in pa ako se začasno odstavi;

3. iz drugih dohodkov je najprej, primerno določbi posameznih dohodkov, poplačati vsakokratne tekoče izdatke; kak ostanek pa je v primerih 1, 2 in 3 imeti na razpolago poštarju, v primeru 5 pa ga vzeti v prid državnega zaklada;

4. v primerih, oznamenjenih v §. 33 pod št. 1, 2, 3 in 5, mora poštni in telegrafski zavod plačati stroške uprave; k tem stroškom spadajo zlasti, ako je vsled uprave potrebno v nadomeščanje poslati kako pomožno silo (kakega poštnega upravnika) na dotični urad, osebni dohodki, potne pristojbine in eventualno poprečnine dnevsčin za poslano pomožno silo;

5. nadaljnje ravnanje z dohodki v primerih uprave, provzročenih z začasno odstavitvijo poštarja, se uravnava z določili §. 39, III;

6. o ravnanju s pristojbinami poštarjev, kadar gredó, da opravijo aktivno službo pri četah v slučaju vojske, potem ako se rabijo v vojaški telegrafski ali vojaški poštni službi, se izdajo posebna določila.

§. 36.

Službeno razmerje poštarjev se docela razveže;

1. Z odstopom od službe (§. 37);

2. pri poštaricah, ako se omožijo, če jim poštno in telegrafsko ravnateljstvo ni dovolilo dalje ostati v službi;

3. s stalno upokojitvijo (§. 38);

4. z odpustom iz službe (§. 39);

5. s smrtjo.

§. 37.

Poštarjem se prostovoljni izstop iz službe (odpoved službe) odpovedavši se hkratu naslovu, službeni vrstitvi, dohodkom in vsem kakim drugim pravicam, izvirajočim iz službenega razmerja, navadno ne more zabraniti.

Da vzprejme odpoved službe, je pristojno nadrejeno poštno in telegrafsko ravnateljstvo.

Odpoved pa je še le vzprejeti, ko se je poskrbelo za nadaljnje opravljanje službe in ko se je v redu izročila blagajna.

Vzprejeti odpoved poštarja, ki je v kazensko-sodni ali disciplinarni preiskavi, se pridržuje trgovinskemu ministrstvu.

§. 38.

Poštarje, ki postanejo vsled bolezni, trajajoče več nego eno leto, vendar ne neozdravne, začasno nesposobni za službo, je časno upokojiti.

Časno upokojeni poštarji imajo pet naslednjih let dokazavši ozdravljenje pravico, da se zopet namestijo; pri tem jih je brez ozira na čas, ki so ga prebili v pokoju, po meri praznih mest v staležu, postaviti ako moči v tistem razredu in stopinji, v katerem so bili v času upokojitve.

V istem času pa je upokojen poštar tudi dolžen, ko odpade vzrok, od katerega je odvisna upokojitev, se dati zopet v službi porabljeni, z uvrstitvijo v staležu po meri službenega časa, ki ga je prebil v dotičnem razredu. Upiranje ima vpliv odpovedi službe.

Ko mine ta čas, je poštarja trajno upokojiti.

Ne gledé na spredaj stoječe določilo je poštarje trajno upokojiti, ako vsled telesne ali duševne bolezni postanejo docela nesposobni za službo.

§. 39.

I. Predpisi, veljajoči o disciplinarnem ravnanju z državnimi uradniki, zlasti določila cesarskega ukaza z dne 10. marca 1860. l. (drž. zak. št. 64) naj zmislu primerno veljajo za poštarje. Vendar se lahko, ako je poštarja kazensko premestiti v službi tako, kakor je določeno v §. 6 oznamenjenega ukaza pod št. 1 ali 2, v tem primeru hkratu izpremenivši službeni kraj, razsodba glasi tudi tako, da se poštar premesti na kak poštni urad III. razreda; v tem primeru ga je imeti zapisanega *extra statum* in je gledé plače ravnati ž njim po določilu, ukrenjenem v disciplinarni razsodbi, gledé drugih dohodkov po predpisih, veljajočih za dotični poštni urad III. razreda.

II. Začasno odstavljenu poštarju je, ako ne more vzdrževati sebe in svoje družine, priznati preskrbovanje, katero je uradoma nakazati navadno še le na njega pravilno zaprosilo in samo, ako bi bila potreba očitna.

Preskrbovanje je odmeriti potrebi primerno v višini ene do dveh tretjin letne plače dotičnega poštarja.

III. Ako se začasna odstavitev po poti rekurza razveljavi ali ako je bil začasno odstavljen poštar v disciplinarni preiskavi končno za povsem nedolžnega spoznan, tedaj mu gre polno dopolnilo ustavljene plače in kakega ostanka drugih dohodkov, ki še ostane, ko se poplačajo tekoči stroški; pri tem je odbiti preskrbovalne obroke, upravne stroške pa naj prevzame država.

Ako pa se začasno odstavljen poštar ne spozna za popolnoma nekrivega, tedaj nima pravice do dopolnila plače, vendar ni dolžen povrniti nepoplačanega ostanka upravnih stroškov, ako delni zneski plače, ki so se vpostavili, z ostankom drugih dohodkov vred, ki ostane, ko se plačajo tekoči stroški, ne zadoščajo v poplačilo upravnih stroškov. Kaki prebitki oneroznih dohodkov kakega začasno odstavljene poštarja, ki se pokažejo, ko so se plačali tekoči stroški in upravni stroški, se mu lahko vrnejo; o tem pa naj sklepa dotično poštno in telegrafsko ravnateljstvo, kadar izvrši pravnomočno disciplinarno razsodbo, oziroma kadar izda obvestilo o končni razsodbi druge stopinje.

§. 40.

Poštari jamčijo za vsako škodo, provzročeno državnemu zakladu v njihovem uradu po njih krivdi ali po krivdi njihovih pomožnih organov, zlasti s prestopkom ali zanemarjanjem službenih predpisov in navodil.

To jamstvo poštarjev se razteza zlasti na pravilno pobiranje, zaračun, shrambo in oddajo državnih novcev, na zanesljivo shranjevanje, točno odpravljanje in pravilno dostavljanje pošiljatev; na vse vsled nepošten ali službi nasprotnih dogodkov povzročene izgube in nastale škode na pošiljativah.

§. 41.

Jamstvo poštarjev za svoje pomožne organe se tudi ne omeji, ako nastopi uprava po §. 33, št. 1—4.

Pošta jamči tudi za škodo, provzročeno po krivdi upravnika in pomožnih organov, ki jih je postavil. Tega jamstva pa je oproščen v primerih §. 33, št. 1—3, ako se je upravnik postavil proti njegovemu predlogu, nadalje v primeru §. 33, št. 4, ako se je začasna odstavitev v potu rekurza razveljavila ali ako se je spoznal za nekrivega (§. 39, III. odstavek 1).

§. 42.

Vse terjatve poštnega in telegrafskega zavoda (državnega zaklada) do poštarja je dognati v upravnem potu, ako se te terjatve izvajajo zgolj iz službenega razmerja.

Poštari torej v tem oziru nimajo nikakega pravnega leka, katerega bi se poprijeli po sodnijskem potu, in so podvrženi izključno izreku pristojnih upravnih oblastev; v vseh takih primerih veljajo zaračuni o povračilih, ki jih je poplačati, in o drugih stroških, sestavljeni po poštnem in telegrafskem ravnateljstvu eventualno v porazumu z računskimi oddelki, prav tako vsi uradni listi, pripomočki in izkazi za listine, dokazujoče zoper poštarje.

§. 43.

Vse razsodbe, s katerimi naj se v zmislu §. 42 izterjajo terjatve države do poštarja po upravnem potu, je nasloviti na osebo poštarja, ki je dolžen vrniti, in naj obsegajo natančno višino povračilne terjatve, predpise, ki so se rabili v tem primeru, in

primerno utemeljitev za uporabnost teh predpisov za posamezen primer, končno da se pušča odprta pot rekurza (§. 44).

Vročbe takih razsodbe so veljavne in povzročajo tek rokov, ako se opravijo dotičnemu poštarju osebno.

§. 44.

Zoper razsodbo povračila, izrečeno v zmislu §§. 42 in 43, je poštarju, na katerega je naslovljena, odprt rekurz na trgovinsko ministrstvo v 6 tednih od dne, katerega se je vročila. Dan vročitve se ne uračunja v rok rekurza.

Taki rekurzi imajo odloživo moč, ne kraté pravice poštnega in telegrafskega zavoda, da odredi začasna zavarovalna sredstva.

Rekurze je vložiti najpozneje zadnji dan dobe za rekurz na nadrejenem poštnem in telegrafskem ravnateljstvu, sicer jih je radi zamude roka *a limine* odbiti.

§. 45.

Brez pripomoči sodnij lahko poštna in telegraf-ska ravnateljstva, da izterjajo ali ugotovijo iz službenega razmerja izvirajoče državne terjatve, ukažejo po potu pobote odbitke od plače in izvrše jih blagajnice neposredno ali po oblastvih, njim nadrejenih.

Ti odbitki, pri katerih se je na eni strani ozirati na višino državne terjatve, na drugi strani na pogoje za obstanek tistega, ki je dolžen vrniti, ne smejo presegati ene tretjine plače dotičnega poštarja.

Takih odbitkov ne morejo nikakor motiti kake pravice, ki so si jih kake tretje osebe tudi poprej pridobile.

Da se izterjajo terjatve, ki gredo poštnemu in telegrafskemu zavodu (državnemu zakladu) v zmislu §. 42 napram poštarju, se lahko, ako tisti, ki so dolžni vrniti, ne plačajo prostovoljno teh terjatev, na podstavi upravne razsodbe vrnitve po sodnem potu izposluje ugotovitev, oziroma eksekucija.

Od preskrbovanj (§. 39) se tudi v prid državnega zaklada ne more nič odbiti.

§. 46.

Ako naj se kaka terjatev poštnega in telegraf-skega zavoda (državnega zaklada) do kakega poštarja

izterja s tem, da se uresniči službena varščina, ki jo je položil, se smejo, čim se je izrekla dolžnost dotičnega poštarja povrniti škodo s pravnomočno upravno razsodbo povračila, brez nadaljnje sodnijske razsodbe na borzi prodati vrednostni papirji, položeni za varščino, ali se sme pobrati v gotovini položena varščina, ne da bi bil državni zaklad pri tem oviran po drugih zahtevah, ki jih stavijo zasebniki do teh efektov varščine ali s konkurzom, ki je morebiti nastal o imovini poštarja.

§. 47.

Ako bi med poštnim in telegrafskim zavodom (državnim zakladom) ter poštarji nastale sporne terjatve, ki jih ni dognati v upravnem postopku, temveč ki spadajo pred redne sodnije, in pa v vseh primerih, v katerih naj poštni in telegrafski zavod

(državni zaklad) proti poštarjem nastopi kakor tožnik na sodnijah ali naj se obrne do sodnij, da izposlujejo zagotovilna ali eksekucijska sredstva, ima poštni in telegrafski zavod (državni zaklad), ako nastopi kakor tožnik, in če ne gre za pravdo, pridržano po zakonu posebni podsodnosti, pravico nastopiti tudi na stvarno pristojnih sodnijah na sedežu finančne prokulture, ki je poklicana, da ga zastopa v dotičnem primeru.

§. 48.

Normalna določila se lahko vsak čas izpremené, vendar samo ne kraté resničnega plačilnega prejemka, ki gre poštarjem v času izpremembe, in varujé stalni značaj njihovega službenega razmerja.

Call s. r.

Iz p i s e k

iz

„službenega reda za uradnike in sluge, podrejene III. oddelku trgovinskega ministrstva“.

(Na podstavi Najvišega sklepa z dne 28. novembra 1852. l. razglašen z razpisom trgovinskega ministrstva z dne 16. decembra 1852. l., št. 2649 [uk. št. 100 iz l. 1852.]).

§. 14.

Uradniki in služabniki so odgovorni, da se natančno ravna po službenih predpisih in navodilih, izdanih za nje.

Dolžni so njim izročena opravila po zakonih vestno oskrbovati in se v uradnih stvareh pokoriti vsem odredbam svojih predstojnikov.

Odredbe, ki morejo provzročiti kako odgovornost podrejenih uradnikov, je dajati kolikor moči pismeno.

§. 15.

Uradniki in služabniki morajo njim če tudi samo ustno sporočene službene tajnosti strogo varovati in ostanejo k temu dolžni tudi po izstopu iz državne službe.

§. 16.

Uradnikom in služabnikom je, dokler res služijo ali kak užitek dobivajo iz državne blagajnice, prepovedano svoje pritožbe zoper odredbe svojih predstojnikov ali svoje drugačne iz službene zveze izvirajoče razmere razglašati po časnikih.

§. 17.

Od vsakega državnega uradnika in služabnika se zahteva, da se tudi v zasebnem življenju vede svojemu stanu in svoji časti primerno.

§. 18.

Uradniki in služabniki se morajo najstrožje zdrževati, da ne vzprejmejo daril v uradnih stvareh.

Izpisek

iz

uradnega pouka za c. kr. upravnike poštних uradov.

(Razpis trgovinskega ministrstva z dne 14. februarja 1851. l., št. 657
[uk. št. 24 iz l. 1851.]

§ 3.

Upravnik poštnege urada je dolžen, kolikor zahteva služba, v manipulaciji sam po možnosti sodelovati in se tudi ponočne odpravne službe, koje nadzorovanje spada med njegove dolžnosti, po potrebi udeleževati.

§ 4.

Upravnik poštnege urada mora njemu od nadrejenega poštnege ravnateljstva dana naročila nagloma in točno izvrševati in radovoljno ustrezati službenim pozivom poštних komisarjev, in pa v njih primerih tudi pozivom drugih poštних ravnateljev.

§ 6.

Upravnik poštnege urada naj skrbi za potrebni nauk in pouk uradnega osebja in se trudi v svojih podložnikih buditi čustvo uradne časti, zlasti pa s povdarkom vpliva na to, da osebje vedno dostojno občuje z občinstvom in se vsaki čas enakomerno uljudno in uslužno vede.

§ 11.

Dasi je izvršuje manipulacijsko službo sploh vsak pojedinec, kateremu je to izročeno, vezan na predpise, obstoječe glede tega, in odgovoven za na-

tančno ravnanje po njih, spada vendar med dolžnosti upravnika poštnege urada, kar se tiče posameznih manipulacijskih in zaračunskih strok natančno nadzorovati poslovanje svojih podložnikov.

§ 12.

Upravnik poštnege urada naj torej gleda zlasti na to:

1. da se predpisani zapisniki, knjige zabeležnice in dnevniki pišejo pravilno in namenu primerno;

2. da so obstoječe tarife, miljniki, pregledi, navodila itd. sploh vsi za predpisu primerno oskrbovanje vse manipulacijske službe potrebni pripomočki zadostno v zalogi in tisti, ki so določeni za rabo občinstva, nabiti na pripravnih krajih, in da se tako tudi druge krajevno službo zadevajoče uredbe javno naznanjajo;

3. da imajo izročilne poštne prejemnice, podpisane od adresatov, o vseh poštних pošiljkatvah, ki jih je izročiti, in ki so jih adresati dobili, in da se te prejemnice in pa tudi dopisni listi shranjujejo pravilno urejeni;

4. da se oddane in došle poštne pošiljatve, dokler se ne odpošljejo ali ne vročijo, varno hranijo, da se pravočasno vročajo in da se gledé tistih, ki se ne dadó vročiti, ravna tako kakor je predpisano;

5. da se gledé notranjega uradnega poslovanja ukrenejo najprimernejše uredbe, in zlasti da se za vzajemno prevzetje in oddajo pošiljatev med uradnimi oddelki samimi v njihovo varnost rabijo take prigledne naredbe, da je moči brezdvomno presoditi odgovornost in dolžnost povračila vsakega posameznega poštnega uslužbenca;

6. da se čas za oddajanje pošiljatev, za vzprejemanje potnikov itd. kolikor moči razširi, da se vročilni okraj uredi z ozirom na krajevni promet in po dopustnosti poštnih kurznih razmer ter se po možnosti pomnoži;

7. da se denar o pravem času oddaja in da v ročnih blagajnicah ne ostane nikdar več denarja, nego je neobhodno potrebno za vsakdanji službeni promet;

8. da se računi polagajo o določenem času in da se vedno gleda na rokove za razlage nedostatkov in za predpisane obdobjne vloge; končno

9. da se sploh zabranijo oškodbe državnega zaklada, prekane občinstva in neredno poslovanje.

§. 13.

O pritožbah, ki se pokažejo gledé opravljanja službe, zlasti radi opuščene, zakasnele ali nepravilne vročitve, radi poškodbe, izgube ali nepravilne določitve taks poštnih pošiljatev, radi pogršnega listarjenja ali odpravljanja, je upravnik poštnega urada dolžen takoj pozvedovati, po izidu ukreniti najpripravnejše odredbe ali po okolnosti provzročiti, da nastopi nadrejeno poštno ravnateljstvo.

§. 16.

Upravnik poštnega urada mora sam pisati zapisnik popraševalnih pisem (prašanj), kjer pa to ni možno radi prevelike razsežnosti opravila, mora ga dati pisati pod svojim neposrednim nadzorstvom in s svojo odgovornostjo; pri tem pa sme dohajajoča vprašanja odpirati vsekako samo upravnik poštnega urada.

§. 21.

Dohajajoče poslovne spise naj upravnik poštnega urada sam odpira, vlaga in rešuje in naj za notranji službeni promet rabi predpisane sporočilne knjige.